

На основу члана 39. став 1. и члана 51. став 4. тачка 4), а у вези са чланом 93а. став 3. Закона о енергетици („Службени гласник РС“, бр. 145/14, 95/18-др.закон и 40/21), и члана 12. Статута Агенције за енергетику Републике Србије („Службени гласник РС“, број 52/05)

Савет Агенције за енергетику Републике Србије на 11. ванредној седници од 30. јуна 2021.године, донео је

УПУТСТВО

за припрему мрежног правила о прорачуну и расподели капацитета за транспорт природног гаса

1. Утврђује се упутство за припрему подлога за израду мрежног правила које се односи на прорачун и расподелу капацитета за транспорт природног гаса из члана 93а. став 1. тачка 4) подтачка (1) Закона о енергетици („Службени гласник РС“, број 145/14, 95/18-др. закон и 40/21)-у даљем тексту Закон. Ово упутство усклађено је са обавезама Републике Србије преузетим у складу са потврђеним међународним уговорима.

2. За потребе припреме подлога за израду акта из тачке 1. овог упутства, оператори транспортног система користе Уредбу (ЕУ) 2017/459 од 16. марта 2017. године, која је измењена у складу са Одлуком Сталне групе на високом нивоу Енергетске заједнице 2018/06/PHLG-EnC од 28. новембра 2018. године, и која је објављена на интернет страници Секретаријата Енергетске заједнице <https://www.energy-community.org/legal/acquis.html>).

3. Задужују се оператори транспортног система да на усаглашеном преводу адаптиране Уредбе из тачке 2. на српски језик (у даљем тексту: Уредба), изврше сва потребна усклађивања одређена овим упутством.

4. Без обзира на то да ли ће припремати акт из тачке 3. самостално или у сарадњи, оператори транспортног система се задужују да подлоге за израду мрежног правила из члана 93а. став 1. тачка 4) подтачка (1) Закона претходно међусобно усагласе тако да оне у садржини буду истоветне, пре него их доставе Агенцији за енергетику Републике Србије (у даљем тексту: Агенција) ради прибављања сагласности из члана 93а. став 3. Закона.

5. Оператори транспортног система израђују подлоге за израду мрежног правила из члана 93а. став 1. тачка 4) подтачка (1) Закона у складу са овим упутством, тако што у тексту Уредбе, спроводе следеће измене и допуне:

1) Наслов Уредбе се замени тако да гласи: „Адаптирани текст Мрежног правила о прорачуну и расподели капацитета за транспорт природног гаса“.

2) Мења се члан 2. Уредбе тако да:

- у тачки 1. овог члана, реченице прва и друга, гласе:

„Ова уредба се примењује на тачкама интерконекције које повезују систем за транспорт природног гаса са транспортним системом суседне Уговорне стране. О примени ове уредбе на осталим тачкама интерконекције одлучује Агенција.“, а реченица трећа остаје неизмењена.

- у тачки 2. у реченици првој, речи: „у оквиру Енергетске заједнице“, заменити речима: „из тачке 1. овог члана“;

- у тачки 3, на крају реченице речи: „као и на додатне капацитете у смислу тачке 2.2.1. Анекса I Уредбе (ЕЗ) 715/2009 и проширене капацитете“, заменити речима: „као и на додатне капацитете из члана 4. тачка 4.4.1. акта који уређује мрежно правило која се односи на механизме за управљање загушењима и на проширене капацитете у смислу ове уредбе.“.

- у тач. 4. речи: „релевантна национална регулаторна тела“, заменити речима: „Агенција, у сарадњи са регулаторним телом суседне државе“, а у тачки 5. речи: „национална регулаторна тела“, заменити речју: „Агенција“.

- у тачки 6. испред речи: „национална регулаторна тела могу“ заменити речима: „Агенција може“, а речи: „унутар Уговорне стране“, заменити речима: „које нису интерконектори у смислу закона који уређује област енергетике.“.

3) Ако друкчије није одређено овим упутством, у целом тексту Уредбе речи: „национално регулаторно тело“ заменити речју: „Агенција“.

4) У члану 3. Уредбе изменити:

- прву реченицу тако да гласи: „Изрази употребљени у овој уредби имају значење дефинисано у закону који уређује област енергетике (у даљем тексту: Закон) и акту који уређује мрежно правило која се односи на хармонизоване тарифе за транспорт природног гаса, с тим да се у овој уредби употребљавају и додатни изрази који имају следеће значење.“.

- израз под бројем 26, тако да се у дефиницији овог изрази, речи: „ако Уговорна страна тако одлучи“, замене речима: „ако надлежни орган (Влада) одлучи“;

- израз под бројем 26, тако да се у дефиницији овог изрази, речи: „20% укупне годишње потрошње гаса у Уговореној страни“, замене речима: „20% укупне годишње потрошње.“.

У члану 3. Уредбе додати нове дефиниције које гласе:

„() „Агенција“ - Агенција за енергетику Републике Србије;“;

„() „ENTSO-G“ - Удружење европских оператора транспортних система за природни гас;“

„() „капацитет“ - максимални проток природног гаса изражен у kWh/h или у kWh/дан на који корисник система има право у складу са закљученим уговором о транспорту природног гаса;“;

„() „номинација“ – значи најаву, односно поступак у коме корисник система упућује оператору транспортног система обавештење о количини енергије природног гаса коју намерава да преда на транспорт, односно да преузме са транспорта“;

() „реноминација“ – значи промену најаве, односно поступак у коме корисник система упућује оператору транспортног система обавештење о промени количине енергије природног гаса из номинације, коју намерава да преда на транспорт, односно да преузме са транспорта“;

„() „Уговорна страна“ – означава потписницу Уговора о Енергетској заједници која је тако именована у Закону о ратификацији Уговора о оснивању Енергетске заједнице(Службени гласник РС“, број 62/06);“;

при чему се редослед дефиниција прилагођава и означава по азбучном реду.

5) У члану 5. тач. 1. и 3. Уредбе, речи: „оператори транспортног система“, заменити речима: „оператор транспортног система природног гаса, у сарадњи са суседним оператором транспортног система“.

6) У члану 6. тачка 1. (а) Уредбе, речи: „у складу са тачком 2.2.3. (1) Анекса 1. Уредбе број 715/2009“, заменити речима: „у складу са чланом 4. тачка 4.2.3 под (1) акта који уређује мрежно правило која се односи на механизме управљање загушењима“, а речи: оператори транспортног система“, заменити речима: „оператор транспортног система, у сарадњи са суседним оператором транспортног система“.

У члану 6. тачка 1. (а) под (4) Уредбе, речи: „на основу тачке 2.2.2. Анекса 1. Уредбе број 715/2009,“ заменити речима „на основу члана 4. тачка 4.2.2. акта који уређује мрежна правила која се односе на механизме управљања загушењима,“ а речи: оператори транспортног система“, заменити речима: „оператор транспортног система, у сарадњи са оператором суседног транспортног система“;

У члану 6. тачка 2. Уредбе, речи: „у складу са регулаторним оквиром који одређују релевантна регулаторна тела у складу са чланом 13. Уредбе (ЕК) бр. 715/2009 и члана 42 Директиве 2009/73 (ЕЗ)“, замењују се речима: „у складу са Законом, методологијом за одређивање цена за приступ систему за транспорт природног гаса и договором Агенције и регулаторног тела суседне државе“.

У члану 6. тачка 2а. Уредбе, у уводној реченици, речи: „национална регулаторна тела“, заменити речју: „Агенција“

У члану 6. тачка 2а. подтачка (а) Уредбе, речи: „национална регулаторна тела“, заменити речима „Агенција, у сарадњи са регулаторним телом суседне државе“.

У члану 6. у тачки 2а. Уредбе, у ставу трећем и четвртном овог члана, речи: „Регулаторни одбор Енергетске заједнице“, заменити речима: „надлежно тело сагласно обавезама које произлазе из потврђенх међународних уговора“:

У члану 6. у тачки 3. Уредбе, речи: „надлежна регулаторна тела“ заменити речима: „ Агенција, у сарадњи са регулаторним телом суседне државе“.

У члану 6. тачка 4. Уредбе, се мења тако да гласи: „Информације о промени обима спојених капацитета на тачкама интерконекције које су последица примене мера оптимизације техничког капацитета из тачке 1. овог члана објављују се у годишњем извештају из члана 4. тачка 4.4.1 подтачка (2) акта који уређује мрежна правила која се односе на механизме за управљање загушењима.“

7) У члану 7. тачка 1. и тачки 2. Уредбе, реченица прва, речи: „Суседни оператори транспортних система ће размењивати податке“, заменити речима: „Оператор транспортног система природног гаса размењује податке са суседним оператором транспортног система“.

8) У члану 8. тачка 2. Уредбе, у реченици трећој, речи: „уз сагласност националних регулаторних тела“, заменити речима: „уз сагласност Агенције“.

У члану 8. тачка 2. Уредбе, реченицу четврту изменити тако да гласи: „Агенција ће претходно узети у обзир мишљење регулаторног тела суседне државе.“

У члану 8. тачка 9. Уредбе, у реченици првој, речи: „сагласности надлежних регулаторних тела“, заменити речима: „сагласности Агенције, уз претходне консултације са регулаторним телом суседне државе“.

У члану 8. тачка 9. Уредбе, у реченици другој, речи: „национална регулаторна тела ће нарочито размотрити“, заменити речима „Агенција ће размотрити, након консултација са регулаторним телом суседне државе,“.

9) У члану 9. тачка 1. Уредбе, речи: „Оператори транспортног система“, заменити речима: „Оператор транспортног система“.

10) У члану 11. тачка 4. речи: „Почев од 2020. године“, бришу се.

У члану 11. тачка 8. Уредбе, речи: „оператори транспортног система“, заменити речима. „оператор транспортног система“.

Члан 11. тачка 11., члан 12. тачка 9, члан 13, тачка 9, члан 14. тачка 10. Уредбе, мењају се тако да гласе: „Оператор транспортног система ће у правилима о раду транспортног система одредити одговарајућу платформу и/или интернет страницу на којој објављује агрегиране податке о резултатима аукције.“

11) У члану 12. тачка 6., члану 13. тачка 6., члану 14. тачка 8., члану 15. тач. 9. и 10. и у члану 17. тачка 6. Уредбе, речи: „оператори транспортног система“, заменити речима: „оператор транспортног система“.

12) Члан 15. тачка 13. Уредбе изменити тако да гласи: „Оператор транспортног система ће у правилима о раду транспортног система одредити платформу и/или интернет страницу на којој до краја дана објављује агрегиране податке о резултатима аукција које су одржане унутар тог дана.“

13) У члану 17. тачка 3. податачка (б) и у члану 18. тачка 3. подтачка (б) Уредбе, треба да гласи: „захтевану тачку интерконеције и смер транспорта гаса;“.

14) У члану 17. тачка 20. и члану 18. тачка 11. Уредбе, речи: „утврђен у члану 24. Уредбе (ЕУ) 2017/460“ замењују се речима „утврђен чланом 24. акта којим уређује мрежно правило која се односи на хармонизоване тарифе за транспорт природног гаса“.

15) Члан 19. тачка 9. (б) Уредбе речи: „укључујући али не ограничавајући се на члан 16. Уредбе (ЕК) број 715/2009“, заменити речима: „што подразумева, између осталог, максимизирање расположивих капацитета и њихову недискриминаторну и транспаренту расподелу корисницима система, рационално инвестирање у развој система уважавајући рационалне захтеве корисника за додатним капацитетом и примену свих прописаних механизма за управљање загушењима, укључујући секундарно тржиште капацитета.“

16) У члану 19. Уредбе, на крају става 2. речи: „најкасније од 1. новембра 2021“, бришу се.

17) Члан 20. Уредбе, се мења тако да гласи:

„Када се нуде спојени капацитетни производи, оператор транспортног система може да користи услове садржане у обрацу уговора који је доступан на интернет страници ЕНТСО-Г, у мери у којој они нису супротни важећим прописима.“

18) У члану 21. тачка 1. Уредбе, реченица друга, мења се тако да гласи:

„Ови корисници система и оператор транспортног система обавештавају Агенцију о капацитетима из постојећих уговора о транспорту природног гаса које су договорили да користе надаље као спојене капацитете.“

У члану 21. тачка 3. Уредбе, на почетку реченице се мења тако што се речи: „Девет месеци од истека рока за транспонување ове Уредбе, оператори транспортног система“, замењују речима: „Девет месеци од дана доношења ове уредбе оператор транспортног система“.

У члану 21. тачка 3. Уредбе, последња реченица се мења тако да гласи: „Коришћење ове услуге у претходној години пријављује се Агенцији до 1. марта текуће године.“

19) У члану 22. тачка 1. Уредбе, у реченици првој речи: „оператор(и) транспортног система или национално регулаторно тело, ако тако одлучи национално регулаторно тело“, заменити речима: „оператор транспортног система“.

20) У члану 25. у тачки 1. Уредбе, уводна реченица се мења тако да гласи:

„Оператор транспортног система за пројекат проширења капацитета подноси Агенцији следеће информације за сваки ниво понуде:“

У члану 25. тачка 1. (ц) Уредбе, речи: „члан 33. подтачка (4) Уредбе (ЕУ) 2017/460“ и речи: „члан 33. подтачка (3) Уредбе (ЕУ) 2017/460“, заменити речима: „члан 33. подтачка (4)“, односно речима: „члан 33. подтачка (3)“, иза којих се додају речи: „акта који уређује мрежно правило које се односи на хармонизоване тарифе за природни гас“.

У члану 25. тачка 2. Уредбе, речи: „оператор(и) транспортног система“, заменити речима: „оператор транспортног система“, а реч: „национално(а) регулаторно(а) тело(а), заменити речју: „Агенција“.

21) У члану 26. тачка 1. Уредбе, у реченици другој, у датуму број: „2021. заменити бројем: „2023“.

У члану 26. тачка 2. Уредбе речи: „оператори транспортног система“, заменити речима: „оператор транспортног система у сарадњи са суседним оператором“.

У члану 26. у тачки 3. Уредбе, речи: „на једном или више језика Уговорних страна“, заменити речима „на српском језику“, а у тач. 4., 5. и 6. овог члана, речи: „оператори транспортних система“, заменити речима: „оператор транспортног система, у сарадњи са оператором система Уговорне стране или друге суседне државе“.

У члану 26. у тач. 8. (д) Уредбе и тач. 10. и 13. (ј) овог члана, речи: „оператори транспортног система“, заменити речима: „оператор транспортног система“.

У члану 26. у тачки 11. Уредбе, речи: „релевантног регулаторног тела“, заменити речима: „надлежног органа (Министарство финансија/Агенција).

У члану 26. тачка 14. Уредбе, речи: „оператори транспортних система“ и „релевантна регулаторна тела“ заменити речима: „оператор транспортног система“ и „надлежни орган (Агенција)“.

22) Члан 27. тачка 3 (ф) Уредбе, речи: „у складу са чланом 24(б) Уредбе 2017/460 заменити речима: „у складу са чланом 24.(б) акта који уређује мрежно правило које се односи на хармонизоване тарифе за транспорт природног гаса“.

У члану 27. тачка 3. под (г) Уредбе, речи: „предложено и одобрено од стране релевантних регулаторних тела“, заменити речима: „предложено и одобрено од стране Агенције“.

23) У члану 28. тачка 1, тачка 2. став 1. и тачка 3. Уредбе, речи: „на једном или више језика Уговорних страна“, заменити речима: „на српском језику“.

У члану 28. тачка 1. Уредбе, речи: „релевантном националном регулаторном телу на сагласност“, заменити речима: „Агенцији која даје на сагласност, након консултација са регулаторним телом суседне државе“.

У члану 28. тачка 1. (г), речи: члану 24. (б) Уредбе (ЕУ) 2017/460, заменити речима: „члану 24 (б) акта који уређује мрежно правило које се односи на хармонизоване тарифе за транспорт природног гаса“.

У члану 28. тачка 2. став 2. Уредбе, мења се тако да гласи: „Пре него одлучи Агенција ће разменити мишљења са регулаторним телима суседних држава, узимајући у обзир у највећој могућој мери негативне ефекте које проширење капацитета може имати на конкуренцију и функционисање слободног тржишта.“.

У члану 28. тачка 2. Уредбе, речи: „Регулаторни одбор Енергетске заједнице“ заменити речима: „надлежно тело сагласно обавезама које произлазе из потврђених међународних уговора.“.

У члану 28. у тачки 3. Уредбе, речи: „на једном или више језика Уговорних страна“, заменити речима „на српском језику“.

24) У члану 30. тачка 2. и члану 33. тачка 2. Уредбе речи: „сагласност националних регулаторних тела“, заменити речима: „сагласност Агенције, а након консултација са регулаторним телом суседне државе“.

У члану 30. у тачки 5. Уредбе, речи: „национално регулаторно тело“, заменити речима: „Агенција, након консултација са регулаторним телом суседне државе“.

25) У члану 32. тачка 1. Уредбе, речи: „од дана истека рока за транспоновање“, заменити речима: „од дана ступања на снагу ове уредбе“, и у истој тачки овог члана брисати речи: „Енергетска заједница“.

У члану 32. тач. 1, 2., 3. и 10. Уредбе, речи: „оператори транспортног система“ заменити речима: „оператор транспортног система“.

26) У члану 33. тачка 2. Уредбе, речи: „сагалсност надлежних регулаторних тела“, заменити речима: „сагласности Агенције, а након консултација са надлежним регулаторним телом суседне државе“.

27) У члану 35. тачка 3. Уредбе речи: „суседни оператори система“, заменити речима: „оператор транспортног система у сарадњи са суседним оператором.“.

28) У члану 37. тачка 3. Уредбе, у реченици првој, на почетку, речи: „У року од шест месеци од истека рока за транспоновање ове уредбе у Енергетској заједници, заменити речима: „У року од шест месеци од дана доношења ове уредбе“.

У члану 37. тачка 3. Уредбе, реченица друга и трећа се мењају тако да гласе:

„Ако оператор транспортног система не договориса суседним оператором, он о томе без одлагања обавештава Агенцију, која ће у року од шест месеци од дана обраћања изабрати платформу за расподелу капацитета, у сарадњи са регулаторним телом суседне државе, која ће се користити најдуже 3 године.“.

У члану 37. тачка 3. Уредбе, у реченици четвртој, речи: „национална регулаторна тела“, заменити речима: „Агенција у координацији са регулаторним телом суседне државе“, а речи: „Регулаторни одбор Енергетске заједнице“, заменити речима: „надлежно тело сагалсно обавезама које произлазе из потврђених међународних уговора“.

29) После члана 37. досадашњи члан 38. се брише, а на место овог члана додају се нови чл. 38. и 39. који гласе:

„Члан 38.

Оператор транспортног система који самостално, или на захтев Агенције, по спроведеној јавној консултацији уреди у правилима о раду транспортног система питања из ове уредбе за која је прописано да о њима претходно одлучује или даје сагласност Агенција у складу са Законом, сматраће се да је Агенција о овим питањима одлучила односно да је дала сагласности поменуте у овој уредби, на дан у коме оператор транспортног система прибави прописану сагласност Агенције на правила о раду транспортног система.

Прелазне одредбе

Члан 39.

Оператор транспортног система на захтев надлежног тела одређеног у складу са преузетим обавезама из потврђених међународних споразума доставиће тражене информације о спровођењу ове уредбе у року од (девет месеци од дана њеног доношења).

Оператор транспортног система објављује податке преко централне платформе којом управља ENTSO-G из члана 4. тачка 4.1.1. под (h) најкасније до дана њиховог приступања удружењу ENTSO-G.“.

6. Задужују се оператори транспортног система да акт из тачке 3. који је усаглашен са овим упутством доставе Агенцији на сагласност најкасније 10. августа 2021. године.

7. Агенција ће дати сагласност ако је подлога за израду мрежог правила:

1) усаглашена са преузетим обавезама Републике Србије у складу са потврђеним међународним споразумима, тако да:

а) садржи све релевантне одредбе из Уредбе Комисије(ЕЗ) 2017/459 од 16. марта 2017. године, која је адаптирана у складу са Одлуком број 2018/06/ коју је донела Стална група на високом нивоу Енергетске заједнице 28. новембра 2018. године,

и

б) по својој структури и садржини вердостојно одражавају текст адаптиране Уредбе из подтачке 1), при чему сва еветнута одступања могу бити поседица превода, у смислу члана 3. тачка (5) Процедуралног аката 01/2012 од који је донела Стална група на високом нивоу Енергетске заједнице 21. јуна 2012. године;

и

2) израђен у складу са овим упутством.

8. Приликом припреме подлоге за израду овог мрежног правила, оператори транспортног система ће, у највећој мери у којој је могуће, користити Јединствена методолошка правила за израду прописа („Службени гласник РС“, број 21/10).

9. Агенција задржава право да ово упутство измени или замени новим за случај да Република Србија накнадно преузме додатне обавезе сагласно потврђеним међународним уговорима.

10. Ово упутство се доставља свим операторима транспортних система ради припреме усаглашеног текста из члана 93а. став 1. тачка 4. подтачка (1) Закона и доставе Агенцији на сагласност којом се потврђује њихова усаглашеност са овим упутством.

Савет Агенције за енергетику Републике Србије

Број: 341/2021-Д-1

У Београду, 30. јуна 2021. године

ПРЕДСЕДНИК САВЕТА

Дејан Поповић